

9 Απριλίου 1865

Ο πόλεμος Βορείων και Νοτίων

Ήταν στο Απομάτοχ, ένα άσημο χωριουδάκι της πολιτείας της Βιρτζίνια. Ο αρχηγός των Νοτίων, στρατηγός Ρόμπερτ Έντουαρντ Λι, φορούσε την επίσημη στολή του. Χαιρέτησε τον αρχηγό των Βορείων, στρατηγό Ούλις Σίμσον (Οδυσσέα Σαμψών) Γκραντ και κάθισε στο τραπέζακι να υπογράψει την παράδοση των στρατευμάτων του. Ο εμφύλιος πόλεμος είχε τελειώσει. Ήταν 9 Απριλίου 1865. Κάποια στρατιωτικά τμήματα των Νοτίων θα συνέχιζαν ακόμα τον μάταιο αγώνα. Οι πολλοί εξοντώθηκαν. Όσοι απέμειναν, κατέθεσαν τα όπλα στις 26 Μαΐου 1865...

Ο πόλεμος ανάμεσα στους Βόρειους και τους Νότιους ξέσπασε το 1861, ως μοιραίο αποτέλεσμα της εκλογής του Αβραάμ Λίνκολν, το 1860, στην προεδρεία των ΗΠΑ. Όραμά του ήταν η κατάργηση της δουλείας. Υποστηρικτές του, οι Αμερικανοί του βιομηχανικού Βορρά. Πολέμιοί του, οι Αμερικανοί του γεωργικού Νότου: Οι μαύροι δούλοι τους χρειάζονταν στις απέραντες βαμβακοφυτείες και τις σπαρμένες εκτάσεις. Και οι μαύροι, όλο και περισσότερο, δραπετεύαν για τον Βορρά.

Οι μάχες διαδέχονταν η μια την άλλη και η Αμερική είχε παραλύσει. Την πρωτοχρονιά του 1863, ο Αβραάμ Λίνκολν έβαλε την υπογραφή του στο διάταγμα για τη χειραφέτηση των μαύρων ([βλ. 1.1.1863](#)). Στις πολιτείες του Βορρά δεν μπορούσαν πια να υπάρχουν δούλοι. Κατά κύματα οι μαύροι κατάφευγαν στον Βορρά. Σε λίγους μήνες, μια στρατιά από 1.000.000 μαύρους κι άσπρους μαχητές πλαισίωσε τον στρατηγό Γκραντ των Βορείων. Ο στρατηγό Λι αναγκάστηκε να υποκύψει. Το τέλος βρήκε τις ΗΠΑ να θρηνούν 400.000 νεκρούς στα πεδία των μαχών.

Έξι μέρες μετά την υπογραφή της ειρήνης, ο πρόεδρος Λίνκολν έπεφτε νεκρός, χτυπημένος από σφαίρα δολοφόνου. Τρία χρόνια αργότερα, στις εκλογές του 1868, ο στρατηγός Γκραντ γινόταν πρόεδρος των ΗΠΑ. Νίκησε και στις εκλογές του 1872 κι έμεινε πρόεδρος ως το

1876. Πέθανε το 1885, σε ηλικία 63 χρόνων. Ο μεγάλος του αντίπαλος, στρατηγός Λι, είχε πεθάνει το 1870, σε ηλικία 67 χρόνων.

Για τους μαύρους, όλα άλλαξαν. Απείχαν, όμως, πολύ από του να είναι ίσοι με τους λευκούς. Ο ρατσισμός και οι φυλετικές διακρίσεις, ιδιαίτερα στο Νότο, διαδέχτηκαν τη δουλεία. Χρειάστηκαν άπειροι αγώνες για να εξαλειφθούν οι νόμοι που τους τοποθετούσαν σε κατώτερη βαθμίδα από τους λευκούς. Και, στα 1866, δημιουργήθηκε η μυστική οργάνωση Κου Κλουξ Κλαν ([βλ. 15.3.1866](#)).

1241: Μογγόλοι ιππείς υπό τον Μπατού Χαν, εγγονό του Τζένκις Χαν, νικούν τους Τεύτονες Ιππότες στο Λιεγκνιτζ, της Σιλεσίας (στην προς τη Βαλτική μεριά, στα ανατολικά της Γερμανίας).

1688: Η Αθήνα ερημώνει, καθώς οι Αθηναίοι την εγκαταλείπουν μαζί με τους Βενετσιάνους του ναύαρχου Φραγκίσκου Μοροζίνι. Είχε καταλάβει την πόλη πριν από έξι μήνες, στις 28 Σεπτεμβρίου 1667.

1872: Γεννιέται ο Λεόν Μπλουμ, που το 1936 έγινε ο πρώτος από το 1870 σοσιαλιστής πρωθυπουργός της Γαλλίας (με το «Λαϊκό Μέτωπο»). Πέθανε κατά την διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και ενταφιάστηκε στην Γερμανία.

1940: Οι Γερμανοί εισβάλλουν στη Δανία και τη Νορβηγία, αρχίζοντας την κατάκτηση της Δυτικής Ευρώπης, κάτω από τα έκπληκτα βλέμματα των Αγγλογάλλων.

1953: Ο Σπύρος Μαρκεζίνης, υπουργός Συντονισμού της κυβέρνησης Αλεξάνδρου Παπάγου ανακοινώνει την κατά 50% υποτίμηση της δραχμής: Στις 30 δραχ. (από 15) πάει το δολάριο, στις 300 (από 150) η λίρα Αγγλίας.

1977: Νομιμοποιείται, μετά από 38 χρόνια στην παρανομία, το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ισπανίας.

1981: Ο μάρτυρας του ΙΡΑ, Μπόμπι Σαντς, κερδίζει βουλευτική έδρα σε αναπληρωματική εκλογή για το βρετανικό Κοινοβούλιο, ενώ βρίσκεται σε απεργία πείνας στις φυλακές του Μπέλφαστ.

1991: Ένας Τούρκος εξτρεμιστής πυρπολεί στην Κωνσταντινούπολη πούλμαν με Έλληνες εκδρομείς.. Ανασύρθηκαν 33 νεκροί.

2000: Με πάνω από 43,7%, το ΠΑΣΟΚ του Κώστα Σημίτη κερδίζει τις εκλογές, με διαφορά λίγο μεγαλύτερη της μιας μονάδας από τη ΝΔ του Κώστα Καραμανλή. Είναι η πρώτη φορά που ένα κόμμα κερδίζει την τρίτη συνεχή εκλογική μάχη και μάλιστα αυξάνοντας τη δύναμή του.

2003: Η Βαγδάτη ξυπνά αμερικανοκρατούμενη καθώς το καθεστώς του Σαντάμ Χουσεΐν έχει καταρρεύσει. Η μεγάλη «μάχη της Βαγδάτης» δεν έγινε ποτέ.

2021: Σε ηλικία 99 χρόνων, πεθαίνει ο πρίγκιπας Φίλιππος, σύζυγος της βασίλισσας Ελισάβετ της Βρετανίας.

Η 9η Απριλίου στον πολιτισμό

9 Απριλίου 1563

Ο Φρανσουά Ραμπελέ

Πότε Βενεδικτίνος μοναχός και πότε γιατρός, ο βαθιά ουμανιστής Φρανσουά Ραμπελέ γεννήθηκε στο Παρίσι το 1494, σε μια εποχή που τα ελληνικά θεωρούνταν «αιρετική γλώσσα». Παρ' όλα αυτά, έμαθε ελληνικά αλλά και λατινικά και εβραϊκά και αγάπησε την ελληνική κλασική φιλολογία. Τα αριστουργηματικά μυθιστορήματά του, «Γαργαντούας και Πανταγκριέλ», απλώνονται σε τέσσερα βιβλία που εκδόθηκαν σε διαφορετικές εποχές και αποτελούν εξοντωτική σάτιρα των συνηθειών της εποχής του αλλά και των κοσμοκρατορικών επιδιώξεων του βασιλιά Καρόλου Κουίντου της Ισπανίας και Γερμανίας. Από αυτά, «Η ανεκτίμητη ζωή του μεγάλου Γαργαντούα» κυκλοφόρησε γύρω στα 1533. Φρόντισε να έχει ισχυρούς προστάτες, πολιτικούς και εκκλησιαστικούς, που τον γλίτωσαν από πολλές περιπέτειες αλλά, στα 1543, πέθαναν οι πιο ισχυροί από τους άνδρες που τον προστάτευαν. Σχεδόν αμέσως, τα έργα του γνώρισαν την αποδοκιμασία των θεολόγων της Σορβόννης και την καταδίκη από το «κοινοβούλιο». Αναζήτησε την προστασία της Μαργαρίτας της Ναβάρρας, πήρε άδεια να συνεχίσει να εκδίδει βιβλία και κυκλοφόρησε το τρίτο με τις περιπέτειες του Πανταγκριέλ, το οποίο όμως καταδικάστηκε αμέσως από τη Σορβόννη και απαγορεύτηκε από το «κοινοβούλιο». Οι προστάτες του φρόντισαν να αρθεί η απαγόρευση. Το τέταρτο βιβλίο τυπώθηκε το 1548. Ο Ραμπελέ έζησε ακόμα πέντε χρόνια, προκαλώντας. Πέθανε στις 9 Απριλίου 1553.

1626: Πεθαίνει ο Άγγλος φιλόσοφος Φράνσις Μπέικον, ο Βάκων για τους Έλληνες, εισηγητής της πειραματικής επιστήμης. Είχε γεννηθεί στις 22 Ιανουαρίου 1561.

1926: Γεννιέται ο εκδότης του «Πλειμπόι», Χιού Χέφνερ. Το πρώτο τεύχος του περιοδικού εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 1953, με την άγνωστη τότε Μέριλιν Μονρόε να ποζάρει γυμνή.

1969: Το υπερηχητικό Κονκόρντ πραγματοποιεί την παρθενική του πτήση από το Μπρίστολ στο Φέιθφορντ, της Αγγλίας.

1970: Ο Πολ Μακάρτνει προσφεύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο με αίτημα την λήξη της επαγγελματικής συνεργασίας των Μπίτλς. Το συγκρότημα διαλύεται.

1998: Πάνω από 150 προσκυνητές σκοτώνονται στη Μέκκα, ιερή πόλη των Μωαμεθανών, εξαιτίας πανικού που προκλήθηκε από τον συνωστισμό. Την προηγούμενη χρονιά (1997), μετρήθηκαν 343 νεκροί (15 Απριλίου).